

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 9. veljače 2011.

[\[Video\]](#)

Prijateljstvo Petra Kanizija sa Isusom

Draga braćo i sestre!

Danas vam želim govoriti o svetom Petru Kanisu, Canisiju u polatinjenom obliku njegova prezimena, vrlo važnoj ličnosti u Katoličkoj crkvi u 16. stoljeću. Rodio se 8. svibnja 1521. u Nimegi u Nizozemskoj. Otac mu je bio gradonačelnik toga grada. Dok je bio student na Kölnskom sveučilištu, posjećivao je monahe kartuzijance svete Barbare, pokretačkom središtu katoličkog života, i druge pobožne osobe koje su gajile duhovnost zvanu devotio moderna. Stupio je u Družbu Isusovu 8. svibnja 1543. u Mainzu (Rheinland-Pfalz), nakon što je sudjelovao na duhovnim vježbama koje je vodio blaženi Pierre Favre (Petrus Faber), jedan od prvih drugova svetog Ignacija Loyolskog. Nakon što je u lipnju 1546. u Kölnu zaređen za svećenika, već iduće godine, kao teolog biskupa biskupije Augusta kardinala Otta Truchsess von Waldburga, bio je nazočan na Tridentskom saboru, gdje je surađivao s dvojicom subraće, Diegom Laínezom i Alfonsom Salmerónom.

God. 1548. sveti Ignacije omogućio mu je dovršiti u Rimu duhovnu formaciju a zatim ga je poslao u Zavod u Messinu da se vježba u skromnim kućanskim poslovima. Nakon što je u Bologni 4. listopada 1549. postigao doktorat iz teologije sveti Ignacije ga je odredio za apostolat u Njemačkoj. Dana 2. rujna te godine posjetio je papu Pavla III. u Castelgandolfu a zatim se uputio u baziliku Sv. Petra da se pomoli. Tu je zazivao pomoć od svete dvojice apostola Petra i Pavla da daju stalnu djelotvornost apostolskog blagoslova za njegov veliki cilj, za njegovo novo poslanje. U

svojem dnevniku je zabilježio neke riječi te molitve. Kaže: "Ondje sam osjetio da sam po tim zagovorima [Petra i Pavla] zadobio veliku utjehu i prisutnost milosti. Oni su potvrdili moju misiju u Njemačkoj i, kao apostolu Njemačke, nekako su mi prenijeli potporu svoje blagonaklonosti. Ti, Gospodine, znaš na koliko načina i koliko put si me u tome istom danu povjerio Njemačkoj zbog koje sam kasnije nastavio biti revan, zbog čega sam želio živjeti i umrijeti".

Moramo imati na umu da se nalazimo u razdoblju luteranske reforme, u trenutku u kojem katolička vjere u zemljama njemačkoga jezika, pred snažnim naletom reforme, kao da se gasila. Kanizije se našao pred gotovo nemogućim zadatkom: bio je zadužen ponovno oživjeti, obnoviti katoličku vjeru u njemačkim zemljama. To je bilo moguće ostvariti samo po molitvi. Bio je moguće postići samo iz središta, to jest iz dubokog prijateljstva s Isusom Kristom; prijateljstvom s Kristom u njegovom Tijelu, Crkvi, koja se hrani euharistijom, njegovom stvarnom prisutnošću. Slijedeći poslanje koje je primio od Ignacija i Pavla III. Kanizije je otputovao za Njemačku, osobito u Bavarsku grofoviju, koja je nekoliko godina bila mjesto njegove službe. Kao dekan, rektor i vicekancelar Sveučilišta u Ingolstadt, brinuo se za akademski život na Institutu i vjersku i duhovnu obnovu naroda. U Beču, gdje je kraće vrijeme bio upravitelj biskupije, vršio je pastoralnu službu u bolnicama i zatvorima, kako u gradu tako i na selima, i pripremao objavljivanje svoga Katekizma. God. 1556. osnovao je Praški zavod i, sve do 1569., bio je prvi poglavar isusovačke provincije Gornje Njemačke.

U toj službi, ustanovio je u njemačkim zemljama gustu mrežu zajednica svoga Reda, osobito Zavode, koji su bili polazišta za katoličku reformu, za obnovu katoličke vjere. U tome razdoblju sudjelovao je također na razgovoru u Wormsu s protestantskim vođama, među kojima Filipom Melantoneom (1557.); obnašao službu papinskog nuncija u Poljskoj (1558.); sudjelovao na dvije zemaljske skupštine u Augusti (1559. i 1565.); pratio kardinala Stanislava Hozjusza, izaslanika pape Pija IV. kod cara Ferdinanda (1560.); održao izlaganje na završnoj sjednici Tridentskog koncila gdje je govorio o pitanju pričesti pod obje prilike i Indeksu zabranjenih knjiga (1562.).

God. 1580. se povukao u Fribourg u Švicarskoj, gdje se potpuno posvetio propovijedanju i sastavljanju svojih djela, i ondje je i umro 21. prosinca 1597. Nakon što ga je Pio IX. 1864. proglasio blaženim, godine 1897. papa Lav XIII. proglasio ga je drugim apostolom Njemačke a papa Pio XI. 1925. godine svetim i crkvenim naučiteljem.

Sveti Petar Kanizije proveo je dobar dio svoga života u doticaju s najvažnijim osobama društvenog života svoga doba i vršio posebni utjecaj svojim spisima. Izdao je kompletna djela svetog Ćirila Aleksandrijskog i svetog Lava Velikog, pisma svetog Jeronima i molitve svetog Nikole od Fluëa. Objavljivao je pobožne knjige na raznim jezicima, životopise nekih švicarskih svetaca i mnoge homiletske tekstove. No njegovi najrašireniji spisi bila su tri katekizma koja su sastavljena između 1555. i 1558. Prvi je bio namijenjen studentima koji su kadri shvatiti temeljne pojmove teologije, drugi djeci iz naroda za njihovu osnovnu vjersku naobrazbu, a treći djeci sa školskom naobrazbom na razini srednjih i viših škola. Katolički je nauk u njima izložen s pomoću pitanja i odgovora, kratko, u biblijskim terminima, s velikom jasnoćom i bez polemičkih naglasaka. Samo za njegova života taj je katekizam doživio čak 200 izdanja! Još stotinjak ih je uslijedilo do 20. stoljeća. Tako u Njemačkoj, još u naraštaju moga oca, narod je nazivao katekizam jednostavno Kanizije: on je

doista kateheta za mnoga stoljeća, stoljećima je ljude poučavao vjeri.

To je jedna od osobina svetog Petra Kanizija: znao je skladno povezati vjernost dogmatskim načelima s dužnim poštivanjem prema svakoj osobi, tako da su neki u njegovu nauku pronašli tragove prve formulacije prava na vjersku slobodu. U povijesnom trenutku označenom snažnim vjerskim sukobima, izbjegavao je oštrinu i jetku retoriku – što je bilo dosta rijetko u tim vremenima u raspravama među kršćanima, i s jedne i s druge strane – i imao je samo za cilj predstaviti duhovne korijene i ponovno oživljavanje čitavoga tijela Crkve. Tomu je koristilo njegovo široko i duboko poznavanje Svetog pisma i crkvenih otaca: isto ono znanje na kojem se oslanjao njegov osobni odnos s Bogom i stroga duhovnost koja mu je dolazila od devotio moderna i rheinske mistike.

Karakteristika je duhovnosti svetog Kanizija duboko osobno prijateljstvo s Isusom. Piše, na primjer, 4. rujna 1549. u svojem dnevniku, govoreći s Gospodinom: "Ti, na kraju, kao da si mi otvorio srce Presvetog Srca, koje kao da sam vidio pred sobom, zapovjedio si mi da pijem na tome izvoru, pozvavši me, da tako kažem, da se napajam vodama svoga spasenja iz tvojih izvora, moj Spasitelju". A zatim je ugledao kako mu Spasitelj daje odjeću sastavljenu od tri dijela koja se zovu mir, ljubav i ustrajnost. I tom odjećom sastavljenom od mira, ljubavi i ustrajnosti, Kanizije je vršio svoje djelo obnove katolištva. To njegovo prijateljstvo s Isusom – koje je središte njegove osobnosti – hranjeno ljubavlju prema Bibliji, ljubavlju prema sakramentu, ljubavlju prema ocima, to je prijateljstvo bilo jasno povezano sa sviješću da u Crkvi nastavlja misiju apostolâ. A to nas podsjeća da je svaki istinski vjerovjesnik uvijek oruđe sjedinjeno, i samim tim plodno, s Isusom i sa njegovom Crkvom.

Prijateljevanju sa Isusom Petar Kanizije se naučio u duhovnom ambijentu kölnske kartuzije, u kojoj je bio u prisnom kontaktu s dva kartuzijanska mistika: Johannom Lanspergerom, polatinjeno u Lanspergius, i Nicolasom van Hescbeom, polatinjen u Eschius. Kasnije je produbio iskustvo toga prijateljstva, familiaritas stupenda nimis, razmatranjem otajstava iz Isusova života, koja zauzimaju veliki dio u Duhovnim vježbama svetog Ignacija. Njegova snažna pobožnost Srcu Gospodinovu, koja je imala svoj vrhunac u posvećivanju apostolskoj službi u vatikanskoj bazilici, ima ovdje svoj temelj.

U kristocentričnoj duhovnosti svetog Petra Kanizija ukorijenjeno je jedno duboko uvjerenje: duši koja teži za vlastitim savršenstvom koja svakodnevno ne prakticira molitvu ne daje se dar misaone molitve, to redovno sredstvo koje omogućuje Isusovu učeniku da živi u prisnosti s božanskim Učiteljem. Zato, u spisima namijenjenim duhovnom odgoju naroda, naš svetac svojim komentarima na Evanđelja, na blagdane i svetkovine, na misni obred i sakramente insistira na važnosti liturgije, ali, istodobno, brine se da pokaže vjernicima kako je nužno i lijepo da svakodnevnu osobnu molitvu prati i prožima sudjelovanje u javnom bogoslužju Crkve.

Riječ je o pobudi i metodi čija je vrijednost sačuvana netaknuta, osobito nakon što ih je svojim autoritetom ponovno predložio Drugi vatikanski koncil u konstituciji Sacrosanctum concilium:

kršćanski život ne raste ako se ne hrani sudjelovanjem u liturgiji, navlastito na nedjeljnoj misi, i svakodnevnom osobnom molitvom. Usred bezbroj poslova i mnogostrukih podražaja koji nas odasvud obasipaju, nužno je pronaći svakoga dana trenutke sabranosti pred Gospodinom u kojima ćemo ga slušati i razgovarati s njim.

Istodobno, ostaje uvijek aktualan i trajno vrijedan primjer kojeg nam je sveti Petar Kanizije ostavio, ne samo u svojim djelima, već nadasve svojim životom. On jasno uči da je apostolska služba prodorna i daje plodove spasenja u srcima samo ukoliko je propovjednik Isusov svjedok i zna biti oruđe koje stoji njemu raspolaganju, s njim prisno povezano vjerom u njegovo evanđelje i u njegovu Crkvu, moralno dosljednim životom i neprestanom molitvom kao ljubavlju. A to vrijedi za svakog kršćanina koji želi sa zauzetošću i vjernošću prijanjati uz Krista. Hvala!

© Copyright 2011 - Libreria Editrice Vaticana

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana